

Sharon J. Bolton



Zlo v tomhle městě nikdy úplně nezmizelo.

TRAVIČ

Travič

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatrosmedia.cz



Sharon J. Bolton
Travič

Copyright © Albatros Media, a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS  **MEDIA**

TRAVIČ

Sharon J. Bolton



2020

Copyright © Sharon Bolton 2020
Translation © 2020 by Květa Palowská

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována ani elektronicky či jinak šířena bez předchozího písemného souhlasu majitele autorských práv.

Z anglického originálu *The Poisoner*
přeložila Květa Palowská

Vydalo nakladatelství Domino v roce 2020 ve společnosti

Albatros Media a. s., se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4

Odpovědná redaktorka: Vendula Schvanová

Korektura: Iveta Muchová a Milena Nečadová

Sazba písmem Minion Pro: Rajka Marišinská a Markéta Mandlíková

Grafické zpracování obálky: Marek Prokop, studio Visualist

Vydání první

ISBN 978-80-7498-434-1 (epdf)

ISBN 978-80-7498-435-8 (epub)

ISBN 978-80-7498-436-5 (mobi)

www.dominoknihy.cz

www.albatrosmedia.cz

www.facebook.com/nakladatelstvi.domino

Cena uvedená výrobcem představuje nezávaznou doporučenou spotřebitelskou cenu.


ALBATROS MEDIA

Postavy

1999

Florence Loveladyová, zástupkyně komisaře metropolitní policie

Nick, její manžel, policista

Ben, její nezletilý syn

Larry Glassbrook, odsouzený vrah

Sally Glassbrooková, jeho manželka

Cassie Glassbrooková, starší dcera

Luna Glassbrooková, mladší dcera

Mary, hospodyně

Tom Devine, superintendant na policejní stanici v Sabdenu

Brian Rushton, detektiv inspektor na policejní stanici v Sabdenu

Perdita Collinsová, detektiv seržantka na policejní stanici v Sabdenu

John Donnelly, majitel hospody U Černého psa v Sabdenu

Tammy Donnellyová, jeho manželka

Beryl Donnellyová, Johnova postarší matka

Dwane Ogilvy, výkonný ředitel pohřební služby

Glassbrook & Greenwood

Jenny Ogilvyová, jeho manželka

Avril Cunninghamová, místní právní poradkyně

Daphne Reeceová, knihovnice v penzi a Avrilina partnerka

Marlene Labaddeová, místní květinářka

Hekaté Collinsová, médium a spiritistka, matka Perdity

Frederick Aster, lékař v dětském domově Black Moss Manor
Judith Asterová, lékařka v dětském domově Black Moss Manor
Sandra Cartwrightová, bývalá členka personálu dětského domova
Black Moss Manor

Bracken Lee, manažer ubytovacího zařízení Black Moss Manor

Abby Thornová, novinářka

Caroline (Tricksy) Trickettová, antropoložka

1969

Marigold McGowanová, mladá matka

Henry (Hen) McGowan, její novorozený syn

Roy Greenwood, výkonný ředitel v pohřební službě

Glassbrook & Greenwood

Grace Greenwoodová, jeho matka

Ted Donnelly, majitel hospody U Černého psa, ženatý s Beryl

Stanley Rushton, superintendant na policejní stanici v Sabdenu

Randall (Randy) Butterworth, policejní konstábl

Jack Sharples, detektiv inspektor

Garry Brown, detektiv seržant známý jako Čmoud

Colin West, policejní konstábl

Harold Devine, Tomův otec

Mary Devineová, Tomova matka

Ernest Chadwick, městský radní

Albert (Bertie) Frost, majitel a vydavatel listu *Lancashire Morning Post*

Lillian Ogilvyová, Dwaneova matka

Poznámka autorky

Travič se odehrává před i po *Rakvářovi*. Časové linie se překrývají, otázky, které se objevily v první knize, jsou zodpovězeny ve druhé a naopak. Neexistují žádné spoilery.

Sabden je skutečné místo, ale Sabden v této knize se mu téměř nepodobá. Pendle Hill je také reálný, ale nikdo neví, kde původně stával Malkin Tower.

V Lancashiru bylo v roce 1612 souzeno a oběšeno poměrně dost „čarodějnic“. Pokud je mi známo, všechny zmínky o těchto událostech uvedené v sérii o Místrech jsou pravdivé.

ČÁST 1.

1999

Poslední dny Larryho Glassbrooka

1

Travič

Travič je nenápadný.

Travič je váš sluha, dítě, choť, bezmocný majetek, kterému sotva věnujete pozornost, vyjma situací, kdy to vyžaduje vaše pohodlí.

Travič kráčí vedle vás téměř bez povšimnutí, jeho přítomnost si často téměř neuvědomujete. Ví, že jste hlupák, žijete v blažené nevědomosti oběti trpělivého vraha, který vám připravuje jídlo, hraje si u vašeho krbu, spí ve vaší posteli. Před travičem nejste nikdy v bezpečí, protože je pořád s vámi.

Travič má nekonečnou trpělivost. Bude čekat na svoji příležitost, sčítat svoje křivdy a stížnosti stejně, jako lakomec počítá svoje zlato, a to s vědomím, že všechno má svůj čas. Travič si může dovolit čekat.

Travič je obratný a zručný, jak by vás ani ve snu nenapadlo, protože nemá potřebu přitahovat vaši náklonnost, dožadovat se chvály ani pozornosti. Největší nebezpečí je to, které nevidíte přicházet.

Říkám „on“ a „jeho“, ale správné by samozřejmě bylo zájmeno „ona“ a „její“, protože jed odjakživa volili jako svou zbraň ti, kdo neměli žádnou moc. Travič je žena.

Jsem to já.

2

Florence

Pondělí, 26. července 1999

Larry má něco na srdci. O tom nepochybuji. Kdykoli nenuceně ustaneme v řeči, uhne očima, jako kdyby přemítal, jestli teď přišla ta pravá chvíle. U Larryho vždycky hraje hlavní roli správné načasování a čas běží. Jako vždycky. Tohle je jeho. Líbí se mu, když se s ním loučím ve stavu, kdy jsem trochu zvědavá, a na druhou stranu trochu našťvaná, protože jsem se chtěla dozvědět víc. Myslí si, že právě proto se vracím a takhle si zajistí, abych na něj nepřestávala myslet. Nikdy jsem mu neřekla, že toho se obávat nemusí.

Larry mi leží v hlavě pořád.

Za mými zády propukne hádka. Ozve se pískání na píšťalku; kdosi vybafne příkaz. Nevšímáme si toho.

„Viděl jsem vás ve zprávách,“ řekne a mně je jasné, že o to neběží. Tohle je jen další zdržovací taktika.

„Jak jsem vypadala?“

„Jako vždycky.“

Larryho tmavé vlasy úplně zbělely a kůži má zhrublou. Nos má několikrát přeražený a nad pravým okem svráštělou jizvu, jak se mu oko někdo snažil odstranit vidličkou. Přesto je pohledný. Každému, kdo přemítá, jak by asi vypadal Elvis, kdyby se dožil sedmdesátky, by stačilo podívat se na Larryho.

Čekám, ale nic dalšího nedodá. Já ho pobízet nebudu. Lichotky od Larryho jsou mi i po tak dlouhé době nepřijemné.

Rozkašle se a vytáhne kapesník potřísněný krví.

„Deset minut, dámy a pánové,“ oznámí policista ve službě. Slyšíme, jak se ostatní kolem nás chystají k odchodu. Někteří mají před sebou dlouhou cestu a jsou netrpěliví, aby už byli pryč. Za Larryho hlavou zahlédnu objímající se dvojici.

My s Larrym se nikdy nedotýkáme. Nejsme milenci, manželé ani partneři. Nejsme příbuzní, a dokonce ani přátelé. Nemám tušení, kdo my dva vlastně jsme.

„Co vás trápí, Larry?“ řeknu.

Znovu zaloví v kapse a přistrčí mi po stole malý obdélník novin. Sklouznu pohledem dolů, na fotce poznám viktoriánskou budovu a sevře se mi žaludek. Tohle se týká Sabdenu. Malého průmyslového města na severozápadě. Tam začala moje kariéra.

A málem tam skončil můj život.

Prsteníček na levé ruce mě stále bolí. Fantomová bolest, samozřejmě: o prst jsem přišla před lety, ale stejně bolí, zvlášť když jsem nervózní. Za běžných okolností ruku zasunu do podpaží a tlak pomáhá, ale před Larrym tohle dělat nechci.

„Pamatujete si na ten sirotčinec?“ řekne Larry. „Dětský domov. Myslím, že v době, kdy jste přijela, mu tak říkali.“

„Black Moss Manor.“ Vybavuji si příkrou, vavřínem lemovanou příjezdovou cestu na předměstí, kámen zašpiněný od sazí, břidlicovou střechu a lomený štít. V duchu vidím velká čtvercová okna, ta v přízemí zamřížovaná.

Vzpomínám si na oloupaný červený nátěr vchodových dveří, rezavějící okapové roury a kapradí, jež vyrazilo zpod drolicí se omítky. Téměř cítím vůni svěžího ovzduší vřesoviště, dušené zeleniny, pach moči, který vytvářel odporně čpící oblak vznášející se v okolí zadní části budovy.

S vědomím, že mě Larry sleduje, si přečtu celý článek z listu *Lancashire Morning Post*.

9. července 1999

Lidské ostatky nalezené na pozemku nad Vavřínovým návrším v Sabdenu budou podle krátkého prohlášení vydaného dnes lancashirskou policií zpopelněny během neveřejného obřadu koncem měsíce.

Dětský domov Black Moss Manor, dříve známý jako Sirotčinec Black Moss Manor a Ústav pro nalezené děti, byl založen v roce 1893, kdy jej otevřel starosta města za použití finančních prostředků, které věnovali místní mecenáši. Zařízení zůstalo v soukromém vlastnictví. Během let zajišťovala jeho provoz dobročinná nadace a byla sem umístěna řada dětí z okolních státních zařízení, když jejich počet přesáhl omezené možnosti dané instituce. V roce 1969 byl domov uzavřen.

Má se za to, že nalezené ostatky patří čtyřem dětem, které pravděpodobně zemřely na chřipku nebo tuberkulózu, dvě nemoci, jež byly v Lancashiru koncem devatenáctého a začátkem dvacátého století hojně rozšířené. Místní historička a knihovnice v penzi Daphne Reeceová pro list Post uvedla, že viktoriánské sirotčince běžně mívaly vlastní vysvěcený pozemek, ačkoliv ona sama si na žádné pohřby v Black Moss Manor nevzpomíná. „Očekávala bych, že se najdou náhrobky,“ řekla, „třeba úplně obyčejné, ale je možné, že byly před lety odstraněny.“

Od roku 1981 budova slouží jako útočiště pro administrativní a odborné pracovníky, kteří trpí potížemi z přepracování nebo se zotavují z dlouhodobé nemoci. K objevení ostatků došlo během rutinní kontroly zdejší kanalizace.

Policejní superintendant Tom Devine Postu sdělil, že žádné úřední vyšetřování zahájeno nebude. „Ostatky jsou staré,“ řekl, „pocházejí z dob, kdy byla míra dětské úmrtnosti bohužel mnohem vyšší než dnes. Nemáme důvod předpokládat, že byl spáchán trestný čin.“

Totožnost zesnulých dětí není známa a nemá se za to, že by případní příbuzní ještě byli naživu.

„Dveřmi toho ústavu prošlo hodně dětí,“ prohodím. „Některé z nich zemřely.“

Larry ztiší hlas: „Jistě. Všechny jsem je pohřbil, a na pozemku sirotčince to nebylo.“

„Co to povídáte?“ vybafnu. „Udělal jste to vy? Zabil jste je?“

Larry protáhne obličej, překvapeně, zklamaně. „Ne, kruci,“ řekne.

„Nemůžete mi mít za zlé, že se ptám.“

„Florence, já jsem zabil Susan Duxburyovou, Stephena Shorrocka a Patsy Woodovou. Vinu jsem neodmítl a vysloužil si třicet let.“

Tohle mi říkat nemusí. Před třiceti lety, v roce 1969, zmizeli v blízkosti svých domovů v Sabdenu tři teenageři a živé je už nikdo nespatriil. Byla jsem tehdy obyčejná strážmistryně, ke všemu ještě přijatá na zkušební dobu, ale pátrala jsem a dopadla vraha. Larryho.

„Živý odtud nevyjdu,“ podotkne. „Co bych tím získal, kdybych lhal?“

Nic. Vůbec nic.

„Pamatuji si každou rakev, každou truhlu, kterou jsem vyrobil, Florence. Překvapuje vás to?“

Než Larry skončil v base, byl zručným truhlářem a spolumatělem sabdenské pohřební služby Glassbrook & Greenwood. Jeho partner Roy Greenwood firmu vedl a kráčel před pohřebním průvodem v černém fraku a s hůlkou se stříbrnou rukojetí. Larry vyráběl z tvrdého dřeva nádherné, saténem vystlané truhly.

„Za celou dobu, co jsem dělal s Royem, jsem pro Black Moss Manor vyrobil osm dětských truhel,“ oznámí mi Larry. „Tři byly pro novorozence. Nikdy to nebyla výnosná práce, ale udělal jsem je pěkný, protože jsem sám měl doma dvě děti.“

Nedokážu se ovládnout a zdvihnu obočí. Oddaný otec, který zabil děti jiných. Buď to nevidí, nebo mě ignoruje.

„Jde mi o to,“ pokračuje, „že nebyly pohřbeny v Black Moss. Byly pochovány na nejbližším hřbitově při kostele svatého Augustina.“ Poklepe prsty na výstřížek a dodá: „Tak odkud se tyhle vzaly?“

„Umřely dřív,“ nadhodím. „Kdy jste začal pracovat ve firmě?“

„V roce 1946.“ Očekával, že se zeptám. „Roy přišel do školy a hledal učedníka, kterému šla dobře truhlařina.“

Znovu pohlédnu na výstřížek. Čtyři malé kostry. „Takže tyhle ostatky jsou starší. Píší tady, že dětský domov v těch místech sídlí od devatenáctého století.“

Larry vzdychne. Vlhký, nezdravý zvuk. „Florence, já o mrtvých tělech něco vím a vyznám se v tom, co se s nimi děje v zemi. Tamější půda je kyselá. A mokrá. Malé mrtvolky tam padesát let nevydrží.“

„Chcete říct, že to byly neoficiální pohřby?“

„Jo. A k tomu z nedávný doby. Během posledních dvaceti let. Nanejvýš třiceti.“

„Pak budou prošetřeny.“

„Vám připadá, že mají v plánu zahájit vyšetřování?“

Znovu se podívám na novinový článek. Ostatky budou zpopelněny při neveřejném obřadu. „S tím já nic nezmůžu.“

„Nemluvíte zrovna jako strážmistryně Loveladyová, kterou mám v paměti.“

Jsem poslední sedící návštěvník. Policista se dívá na hodinky.

„Larry,“ řeknu. „Ten dětský domov jsme zavřeli. Vedení jsme obvinili ze zanedbávání povinností k dětem a z ublížení na zdraví. Ti lidé strávili nějakou dobu ve vězení.“

Snažím se rozpomenout na jméno dvojice, která domov řídila. Ashtonovi? Astonovi?

„Pár let,“ řekne Larry. „A pak byli zase venku. Sirotčinec jste možná zavřeli, ale nezarazili jste to, co se tam dělo.“

Zakroučím hlavou.

„Vy víte, že v tom městě cosi není v pořádku, Florence,“ řekne. „Cítila jste to už tehdy před lety.“

Znovu povytáhnou obočí. Tentokrát si toho všimne a usměje se. „Tušila jste, že se tam děje něco víc,“ dodá.

„Já se tam vrátit nehodlám.“ A myslím to vážně. V Sabdenu už mě nikdy nikdo neuvidí.

Larry vytáhne svůj zakrvavený kapesník. Opět si všimnu, jakou má popelavě šedou pleť. Jako by se pod kůží rozpouštěl. Neměla bych být šokovaná. A přesto jsem. Poprvé po několika desítkách let musím vzít v úvahu, že mě čeká život bez Larryho.

„A co můj pohřeb?“ řekne.

3

Cassie

Nikdy nepodceňujte moc jiné čarodějnice. K tomu nás odjakživa nabádala matka, a tak to nedělám, třebaže dotyčná čarodějnice je moje matka. Sally Glassbrooková byla svého času mocnou provozovatelkou tohoto starého řemesla a v její přítomnosti jsem obezřetná.

Ujistím se, že amulet, černý turmalín, je na svém místě pod obrubou mojí košile. Při vystupování z auta se pomodlím, abych měla dost sil, a představuju si tenkou stříbrnou šňůrku, jak vede z mého nitra přímo do středu Země. Když se uklidním – Bože, jak mě jenom krká, že ona mi pořád dokáže tohle dělat –, když se cítím dostatečně klidná, zamířím ke dveřím.

Domov pro seniory, kde ta stará čubka bydlí, leží pár mil od Sabdenu. Budova není vůbec tak stará, jak vypadá, a jakmile se člověk ocitne uvnitř, vidí, že tohle místo si nezadá s běžným moderním lékařským zařízením. Starý kámen na vnější fasádě je falešný stejně jako oddanost, s níž jsem pro svou matku zvolila nejdražší domov pro seniory v kraji. Její pohodlí mě nezajímá ani za mák. Vybrala jsem tohle místo kvůli jeho poloze.

Přední vchod nikdy nepoužívám, raději proklouznu bez povšimnutí postranními dveřmi. Její pokoj má otřepaný název. Petrklíč. Na

podlaze neleží koberec, ale ona mě stejně nikdy neslyší přicházet. Chci sáhnout po klíče a vtom zaslechnu uvnitř hlasy.

„Všechno napovídá, že Larry brzy odejde na věčnost.“ Žena mluví zvučným hlasem a podle řeči se zdá, že je z Lancashiru. „A je možné, že dokonce za úplňku.“

Moje matka se mdle zasměje. „On měl odjakživa dramatické vlohy.“

Moje matka? Co to má ksakru znamenat? Vždyť léta skoro nepromluvila. Trpí demencí s časným nástupem, ztíženou chronickou depresí. Leží na posteli, oči doširoka otevřené, nebo sedí v křesle a zírá z okna na planinu. Občas bloumá bosa po pokoji a tahá se za vlasy. Někdy si pro sebe huhlá. S lidmi nemluví.

Cizí hlas řekne: „Cassie zkouší půdu. Chce, aby se pohřeb konal v Sabdenu.“

„Ona se vrátila?“ zeptá se moje máma. „Je ve městě?“

„Ne, myslím, že ne. Jen telefonuje. Není to dobrý nápad, Sally. Mám na mysli pohřeb. I deset mil od města by věci prospělo.“

Zaslechnu sotva znatelný přízvuk, jaký mají lidé z karibské oblasti. S jednou takovou rodinou jsme se před lety znali, ale nemohu si vzpomenout, jak se dotyční jmenovali.

„A jaký je v tom rozdíl?“ řekne matka. „Lidi budou mít na pár hodin vzrušení a pak odjedou, včetně Cassie.“

Sotva ji zaslechnu, jak vyslovuje moje jméno, mám dojem, jako by mě škrábala ve staré ráně. Od doby, kdy alespoň vnímala moji přítomnost, uplynula celá léta.

„Chce prodat dům,“ pokračuje žena. „Napsala o tom Avril.“

Avril Cunninghamová je moje právní poradkyně. Takhle jsem si závazek mlčenlivosti stran věcí klientů nepředstavovala.

„To já taky,“ řekne matka. „Prodala bych ho už před lety. Aspoň to jí dlužím po tom, co jsem jí provedla.“

„Půjdeš na pohřeb?“ zeptá se žena.

„Ne.“

Po tom co mi provedla?

Následné vzdychnutí slyším i na chodbě. „Sally, potřebujeme, aby ses k nám vrátila. Až bude po všem, a on se doopravdy odebere na věčnost, odejdeš odtud?“

V místnosti se na několik vteřin rozhostí ticho. Pak promluví moje matka. „Co můžu dělat? Co může kdo z nás dělat?“

„Viděla jsi přece zprávy, nebo snad ne? O dětských tělech nalezených v Black Moss Manor.“

Já jsem ty zprávy viděla. Mám předplacený *Lancashire Morning Post*. Na ten příběh si vzpomínám. Mezitím se z pokoje ozve vyčerpaný povzdech. „Ale jo,“ řekne matka. „A co má být?“

„Chtějí je zpopelnit. Ne pohřbít, ale zpopelnit.“

„Je to levnější možnost.“

„A všechny důkazy budou zničené.“

Přitisknu se blíž ke dveřím.

„Povídá se, že ke kremaci dojde ve stejný den, Sally. Lidi upnou pozornost jen k Larryho pohřbu. Nikdo si nebude všimnout toho, co dělají na druhém konci města!“

Neslyším žádnou odpověď.

„Oni se snaží něco skrýt, Sally.“

Oni? Kdo jsou oni?

„Tys to místo znala, Sally. Ta holka, které jsi pomohla, přece přišla odtamtud, nemám pravdu?“

„Marigold?“ mámě zjihne hlas. „Já a Florence jsme jí pomáhaly při porodu.“

Na Marigold si vzpomínám. Objevila se v našem domě krátce poté, co tátu zatkli. A pak zmizela. Zrovna tak nečekaně.

„Snažily jsme se ji zachránit,“ říká máma. „Uděly jsme, co bylo v našich silách. Nechceš se zeptat Florence?“

„Ne,“ odsekne žena. „V téhle věci mezi námi panuje všeobecná shoda. Florence se nesmí vrátit.“

Snažily se ji zachránit? Udělaly, co bylo v jejich silách? O čem to ty dvě mluví? Marigold se přece vrátila ke své rodině.

„Mistři jsou naše prokletí, Sally,“ řekne žena. „Nikdo jiný než my se jim postavit nemůže.“

Mistři? Nikdy jsem o někom takovém neslyšela, a přesto mě řeč dotyčné v koutku duše oslovuje, jako dávný strach, který se po dlouhém spánku probudil.

„Těla dávno zesnulých, Marlene,“ řekne moje matka. „Co můžeme dělat?“

Dotyčná, Marlene, řekne: „A co když nezemřeli tak dávno? Co když ještě není po všem?“

Z pokoje je slyšet pohyb. Ustoupím o pár kroků a vklouznu za roh. Uvědomím si, že se mi tají dech.

Moje matka mi lhala. Jistě, já vím, že nikdy neřekla: „Cassie, miláčku, přišla jsem o rozum, zůstala mi prázdná hlava a nejsem k ničemu, mámě, kterou jsi milovala, už se ani trochu nepodobám. Odešla jsem, a tahle vyzáblá chodící mrtvola je jen ztělesněná špatná vzpomínka.“ Tohle ona nikdy neřekla, já jen – k sakru, neměla jsem tušení, že moje máma je tak dobrá herečka.

A Marigold? Mistři? Co to má kruci znamenat?

A co přesně mi provedla?

Zaslechnu klapnutí dveří a pak vzdalující se kroky. Marlene – teď si samozřejmě vzpomínám, je to Marlene Labaddeová, dávná kamarádka mojí mámy a majitelka květinářství na hlavní sabdenské ulici – naštěstí pro mě nesdílí můj zvyk vplížit se do budovy zadním vchodem.

Rychle vklouznu do matčina pokoje, v naději, že ji třeba zastihnu při... sama nevím při čem – nějaké činnosti, která by svědčila o tom, že máma žije – ale ona už zase sedí v křesle u okna jako vždycky a zírá na vřesoviště.

Je oblečená v plandavé vlněné sukni, až moc volné pro její hubenou postavu, a na dnešní den příliš teplé. Kromě sukně má na sobě halenku, kterou si pamatuji z dětských let, a růžový propínací svetr. Její vlasy, kdysi dlouhé a světlé, stejné jako moje, jsou teď kratší a prořídlé, víc šedivé než stříbrné. Mívá ve zvyku ovíjet si pramínky kolem prstů a potahovat za ně. Svetr má pokaždé samý vlas.

Dveře za mými zády klapnou a máma sebou škubne. Několik vteřin pozoruju její odraz v okenní tabuli. Teprve když zvedne oči a její pohled se střetne s mým, přistoupím k její polici s knihami a kleknu si. Začnu vytahovat jednotlivé svazky, koutkem oka ji pozoruju a očekávám – s nadějí – nějakou odezvu. Matka tiše sedí v křesle, scvrklá a netečná, pohled upřený do klína.

Vrátím knihy v jiném pořádku. Pokaždé když sem přijdu, hraju se v knihách. Občas je nechám pod postelí nebo na parapetu,

případně některou položím na stůl tak, aby vsákla loužičku kávy pod šálkem.

„Tvůj manžel umírá,“ oznámím jí. Najednou dostanu nápad a uložím knihy zpátky na místo, a to hřbety dovnitř. „Konec přijde každým dnem. Rakovina plic se rozšířila na osrdečník. Je mi to líto, mami, bla bla bla.“

Vstanu a přejdou ke skříni. Když jsem tady byla naposledy, obrátila jsem všechno uvnitř vzhůru nohama. S rukou na dveřích si uvědomím, že je to vlastně jedno. Moje matka se nikdy neprobere z otupělosti, aby na mě vyštěkla, ať se chovám slušně a nechám její věci na pokoji. Ona přesně ví, co dělám a proč, a je jí to jedno.

Najednou jsem unavená. Usednu do druhého křesla a vtom zaslechnu na chodbě zvuky. Servírovací vozík se blíží. Následuje krátké zaklepání a vzápětí se otevrou dveře.

„Vezu čaj, Sally, dáte si šálek? A vida, Cassie, zdravím vás, drahoušku. Nevěděla jsem, že jste tady.“

Jména personálu jsem si nikdy nezapamatovala, ale obličej téhle ženy je mi dost povědomý. Je opuchlý a vrásčitý, protkaný červenými žilkami a zpocený námahou, jak dotyčná postrkuje vozík na kolečkách. Všichni mě tady samozřejmě znají. Každé čtvrtletí platím účet.

„Zašla sem v poslední době moje sestra?“ zeptám se jí.

„Pokud ano, tak já o tom nevím, zlatíčko.“ Nalije čaj a odejde.

„Ve středu se chystám za tátou,“ řeknu, sotva s matkou zůstaneme sami. „Mám zvláštní povolení, abych ho ještě navštívila, než umře.“

Máma neodpoví. Ani se nepohne. Nikdy nevypije čaj, který jí pečovatka nalije. Až dosud jsem předpokládala, že jej personál servíruje jen proto, že jsem tady já, abych viděla, jak je o ni postaráno. Teď si uvědomuju, že když tu nejsem, chová se zřejmě úplně jinak. Napadne mě, že ona ten šálek čaje bude chtít. Možná jí ho vypiju.

„Máš nějaké zvláštní přání, co se týká květin? Mluvím o pohřbu,“ dodám. „Jak se jmenuje ta tvoje známá? Vždyť víš, ta květinářka, která má obchod na hlavní ulici, Marlene cosi nebo nějak jinak? Vídáš se s ní často?“

Nehne brvou.

„Tak mě napadlo, jestli bych neměla pozvat na pohřeb Mari-
gold,“ nadhodím. „Pamatuješ si na ni, že? Nějakou dobu u nás by-
lela. Ty mi asi nemůžeš dát její adresu, nebo jo?“

Sally se opět ani nepohne, ale vnímám, že dýchá jinak. Teď bude
vědět, že jsem poslouchala za dveřmi.

„Cos mi provedla, že mi to musíš vynahradiť?“ zeptám se. „Co
to bylo?“

Nic. Ani slovo. U dveří zůstanu stát a otočím se.

„O pohřbu budu bydlet ve městě,“ řeknu. „Zamluvila jsem si po-
koj U Černého psa,“ dodám. „U Johna.“

Konečně zareaguje. Hlava jí vystřelí vzhůru, oči má rozšířené
strachy. Usměju se a vyjdu z místnosti.

4

Florence

Úterý, 27. července 1999, časně ráno

„Florence! Florence, probuď se. Je to jenom sen.“

Jsem pohřbená. Nemůžu se hnout. Kolem mě je tma a plíží se ke mně –

„No tak, Florence. Prober se.“

Vnímám vedle sebe pohyb a pak mě mírné světlo přivede zpátky do mojí ložnice. Nade mnou se sklání můj manžel. Jsem pevně zabalená v dekách. Celá zpocená se vyprostím. Nick mi podá sklenici vody.

„Jsi v pořádku?“ zeptá se.

Přikývnu. „Probudila jsem Bena?“

Když přijdou temné sny, křičím. Kdyby byla otevřená okna, vyrušila bych sousedy, jsem tím známá.

„Nic neslyším,“ řekne. „Hned se na něj zajdu podívat. Určitě jsi v pořádku?“

„Úplně. Mrkni na Bena.“

V pořádku nejsem. Než se dám trochu dohromady, uplynou hodiny, ale chci, aby Nick odešel z pokoje. Kdyby zůstal, přesně vím, co přijde –

„Obvyklý sen?“ zeptá se mě.

Opět přikývnu, ačkoliv přesně řečeno, existují tři stále se vracějící sny, kterých se děsíme. V prvním po mě sahají z hrobu

ruce mrtvých dětí. Hrůza. Ve druhém mě muž bez obličeje kousek po kousku rozřezává. Ten si opravdu neužívám. A ve třetím, nejhorsším, jsem naživu, ale uvězněná v rakvi hluboko pod zemí. Tu rakev vyrobil Larry.

Tyhle sny mě pronásledují už třicet let.

„Pokaždý, když za ním jdeš na návštěvu,“ řekne Nick, když zamířím do koupelny.

Nemá úplně pravdu, ale z valné části to tak je, takže se nepokouším dohadovat.

„Jak dlouho ještě?“ zeptá se mě.

Můj obličej v zrcadle je mrtvolně bleďý. „Možná vůbec ne dlouho. Je nemocný.“

Začnu počítat. Terapeutický trik, abych získala kontrolu nad dechem. „On umírá,“ dodám, než se nadechnu počtvrté.

„To je dobře,“ řekne Nick.

Nick nakonec usne. Já po takových snech nezamhouřím oka – a tak se o to ani nesnažím. Místo toho vyjdu do horního patra a vytáhnu žebřík do podkroví. Za bednou s Benovými hračkami, které nedokážu vyhodit, najdu kartonovou krabici pokrytou vrstvou prachu, pomačkanou, obalenou pavučinami, s potrhanými rohy. *SABDEN*, napsala na víko žena, kterou jsem bývala dřívě.

Odložím složku s materiály o Glassbrookových vraždách – další vzpomínky tohoto druhu dnes v noci vyvolávat nepotřebuju – a najdu moji složku ze srpna 1969. Víím jistě, že v ní odpovídají novinové výstřižky týkající se případu Black Moss Manor. Zalistuji a před očima mám navazující zprávu, která informuje, co se stalo s některými dětmi poté, co jsme sirotčinec zavřeli. Dále nacházím soudní zápisy, stručné zprávy o soudních řízeních s lidmi, kteří tam pracovali. Aster, to bylo jméno, na něž jsem si nemohla vzpomenout. Dětský domov vedla dvojice lékařů, Frederick a Judith Asterovi.

A pak najdu článek, který hledám. Ve čtvrtek 14. srpna 1969 věnoval večerník *Lancashire Evening Telegraph* celou titulní stránku výhradně zprávě o požáru, který zachvátil budovu tu noc, kdy jsme zařízení uzavřeli.

Doprovodná fotografie byla pořízena téhož rána krátce po deváté. Vím to přesně, protože jsem na ní zachycená. Tom nás oba odvezl na místo a prudce zastavil opodál zčernalé budovy. Blíž jsme se kvůli hasičským vozům nedostali.

Na fotografii se dívám na sídlo. Tom možná vycítil, že nás někdo pozoruje, a obrátil se obličejem k fotoaparátu. Doprovodný článek opravdu číst nepotřebuji. Ten den si pamatuji do nejmenších podrobností. Okna popraskaná žářem; promáčená podlaha a všude rozbitý nábytek, knihy, dokonce dětské oblečení. Vzpomínám si, že ve vzduchu jako by visely saze, vybavuji si ohořelé zdi, spadlý lustr.

Pamatuji si, jak nás velitel hasičů prováděl místem a označil dvě možná ohniska vzniku požáru v místnostech personálu.

„Oheň na dvou místech náhodně nevzplane,“ řekla jsem.

„Máte pravdu, mladá dámo,“ odpověděl.

Vybavuji si žářem zkroucené kartotéky, z jejichž obsahu zbyl jen popel. Zůstaly otevřené, takže oheň mohl zničit jejich tajemství.

Do Sabdenu se nevrátím, ale mohu zatelefonovat na pár míst. Zajistím, aby Larry umřel s klidnou myslí. Dlužím mu to. Obrátím se a chystám se sestoupit z podkroví, a vtom zůstanu zaraženě stát.

Já mu něco dlužím? *Já Larrymu?* Odkud se tahle myšlenka sakra vzala?

5

Cassie

Larry umírá. Po většinu času je unavený, nají se jen s obtížemi, má velké bolesti. Během několika dnů, možná hodin, říkají mi, zemře. Svoje tajemství si vezme do hrobu.

A já budu volná.

Probudil mě dorůstající měsíc, to se stává často. Je to přibývající vypouklý měsíc, čas, kdy jsou lidské energie na vrcholu. Když je měsíc téměř v úplňku, pracuje se mi nejlíp. Můj podkrovní byt má ze tří stran okna od podlahy ke stropu. Měsíční světlo proudí dovnitř. Je tu horko, zvláště v létě, ale já obvykle přes den spím a pracuju v noci.

Před několika lety učinili v jednom z nepříliš početných rozhovorů pro časopis, ke kterým jsem kdy svolila, z mých nočních zvyků událost a nazvali mě „stříbrovlasým upírem“. Kretění blbí. Já nejsem upír. Jsem čarodějnice.

Vstanu. Musím dokončit práci – úvodní hudbu pro nový muzikál – ale nejsem si jistá, jestli dnes v noci dokážu pracovat. A tak stojím u okna a shlížím na jiskřivá světla a hluboké stíny nočního Salfordu a mám pocit, že můj život se otevírá jako květ. Všechno, o čem jsem tak dlouho snila, se o kousek přiblížilo a brzy už bude na dosah.

Něco málo přes třicet mil na sever leží město, kde jsem vyrostla. Sabden. A v Sabdenu žije jediný muž, kterého jsem kdy doopravdy milovala. Dokud je Larry naživu, nemohu se tam vrátit, ale Sabden jsem přesto nikdy úplně neopustila. Z matčina domova pro seniory někdy vidím na míle daleko přes planiny jeho střechy. Přeslapuji na okraji, dodržuji podmínky vyhoštění, ale držím se v dostatečné blízkosti, abych se tam rychle dostala, až nadejde čas.

A moje chvíle přichází. Cítím to.

V dálce si představuji světla Sabdenu, ulice lemované nekonečnými liniemi řadových domků, tovární komíny jako zčernalé prsty namířené k obloze. V duchu vidím obrovskou tmavou homoli, to je Pendle Hill v noci, a náš starý dům na okraji vřesoviště. Slyším, jak máminy včely bzučí písně kolem jabloní, i bouchání kladivem z dílny, kde Larry buší, piluje a zatlouká do rytmu se zpěvem Elvise Presleyho, kterého tak zbožňuje.

Náhlá bolest. Jako kdyby mě někdo udeřil pěstí do žaludku. Zajíknu se, a když znovu vydechnu, vychází ze mě vzlyk.

Můj otec umírá.

Ne, plakat nebudu. Pro Larryho ne. A přesně to stejně dělám. Po tvářích mi stékají slzy, zalykám se a pláču kvůli všemu, čemu jsem kdysi věřila, oplakávám život, jaký jsem měla mít před sebou. Pláču pro prvního muže, kterého jsem milovala. A teď mě navždy opouští. Odkud přichází tenhle trýznivý žal? Na tuhle chvíli jsem čekala třicet let. Kdyby to bylo možné, zabila bych ho sama.

Nemůžu přestat, a tak nechám slzy téct. Po nějaké době, když měsíc vystoupí výš, cítím, že jsem klidnější. Ne že by se mi nějak zvlášť ulevilo, ale dojde mi, že všechno zlé je pro něco dobré. Připomenou si, že na Larryho smrt jsem čekala. Tohle trápení je zkrátka cena, kterou musím zaplatit. Moje slzy jsou obět.

Žádná jiná obět snad nebude potřeba. Ale umím být přizpůsobivá.

Začíná mi být chladno, ale okno nezavřu. Místo toho přeju ke stereu a stisknu tlačítko „play“. Tahle skladba patří k mým oblíbeným a pro dnešní večer mi přijde vhodná. „Padesát způsobů, jak opustit milenkou“ od Paula Simona. Samozřejmě mám vlastní text.

Hudba začne hrát. „*Bodni jí nůž do zad, Jacku,*“ zpívám. „*Sraž ji pod autobus, Gusi.*“ Hned se cítím líp.

Vyhlédnu oknem do tmy směrem, kde vím, že leží Sabden.
K místu, kde je *on*, a vyšlu do noci slova.

Jsem na cestě, má láska.

6

Florence

Je pozdě odpoledne. V práci už je volněji a mám možnost vyřídit telefonáty, které nosím v hlavě celý den. Začnu nejjednodušším ze tří a zavolám do vodohospodářské společnosti.

„Co pro vás mohu udělat, paní zástupkyně policejního komisaře?“ ozve se drsný hlas generálního ředitele. Kdybych byla někdo jiný, zřejmě by vůbec nezvedl telefon, ale s vrchními důstojníky metropolitní policie většina lidí raději udržuje dobrý vztah, třebaže jsou stovky mil daleko.

„Moc vám k té věci nepovím,“ řekne, když mu vysvětlím, proč volám. „Nahoře v Astley Bank máme rezervoár, trochu dál na vřesovišti. Stručně řečeno, uniklo nám odtud víc vody, než by mělo, a to i v tuhle roční dobu, a tak jsem požádal naše lidi, aby prověřili případné praskliny v potrubí. Zařízení zachytilo cosi v blízkosti zmíněné budovy, proto jsme v daném úseku kopali, abychom se dostali k vedení. A tak jsme objevili těla.“

„Viděl jste je osobně?“ zeptám se.

„Ano, jel jsem tam. Takové věci bereme vážně.“

„Můžete mi trochu přiblížit, v jakém stavu těla byla?“

Krátká pauza. „No, řekl bych, že to je spíš otázka pro místní policii.“

Chvilí významně čekám s nadějí, že dodá něco konkrétnějšího. Mlčí.

„Je v plánu prozkoumat zbývající část pozemku?“ zeptám se. „Jak můžeme vědět, jestli v zemi neleží další ostatky?“

„Průzkum už proběhl,“ odpoví a z jeho hlasu zazní náznak zadostiučinění. „Rozkopali celou zadní zahradu. Nic dalšího nenašli. Případ je uzavřený.“

Na tiskovém oddělení mi poskytnou telefonní číslo, které budu potřebovat nyní, ale učiní tak až poté, co je opakovaně ujistím, že jde o osobní záležitost, která nemá s metropolitní policií nic společného.

Abby Thornová napsala v roce 1969 několik článků o Black Moss Manor a v době, kdy jsem nastoupila na zkušební dobu k sabdenské policii, byla tamější mladou nezkušenou reportérkou. Když rozjela kariéru, odstěhovala se stejně jako já. V průběhu let jsem ji občas letmo zahlédla. Pracovala pro různé britské noviny jako korespondentka na Středním východě a jistou dobu měla vlastní pořad v Londýnské rozhlasové společnosti. Zdá se, že teď pomalu končí, podobně jako já. Je zpravodajkou deníku *The Times* na severu země a každý týden uvádí pořad o současném dění na stanici BBC Radio Lancashire.

Telefonní ústředna BBC v Blackburnu se ozve okamžitě a jsem přepojena na zpravodajské oddělení. Paní Thornová není k zastížení, a tak jí na sebe zanechám číslo.

7

Cassie

Tohle bych měla vyřídit osobně. Lidi mohou lhát, když jenom slyšíte jejich hlas a nedíváte se jim do očí. (Mně to můžete věřit. Já jsem proměnila lhaní v uměleckou formu.) A jestli ji vážně nakrknou, praští mi telefonem. Měla bych se tam vydat, nakrácet do obchodu a podívat se jí do očí.

A navíc můžu. Larrymu zbývá pár dnů. Teď už je to snad jedno, nebo ne?

Právě že není. Hustili mi to do hlavy tak dlouho, že to teď nedokážu změnit. Dokud je Larry naživu, do Sabdenu se vrátit nemůžu.

„Květinářství,“ zadrmlolí volaná tlumeným hlasem. „Čím vám posloužím?“

„Dobrý den, Marlene,“ řeknu. „Tady je Cassandra Glassbrooková.“

Zalapá po dechu. Dobrý začátek.

„No ne, zdravím vás, děvče,“ vypraví ze sebe. „Dlouho jsme se neviděly. Jak se máte, Cassie?“

Však ona ví moc dobře, jak se mám. Matka už jí všechno řekla.

„Váš otec má na kahánku,“ pospíší si. „Doufám, že konečně najde klid.“

To je nanejvýš nepravděpodobné. Ale mlčím.

„Co pro vás mohu udělat, Cassie? Voláte kvůli květinám na pohřeb? Bude mi ctí zhotovit pro vašeho otce věnec.“

Skvělý začátek.

„Ano,“ přitakám. „Mohl by být z afrikánů? Neboli z marigoldů, však víte.“

Ticho.

„Tak tyhle kytky v obchodě opravdu nemáme.“ Její hlas najednou zní ostražitě.

„Škoda,“ prohodím. „Na afrikány by se nemělo zapomínat, že?“

Chvilí mlčí. Pak řekne: „Já vím, že jste byla včera v domově, Cassie. Vaše matka mi zavolala a řekla mi to.“

Tak ona umí používat i telefon.

„Proč předstírá, že je dementní?“ zeptám se. „Na co si to k saku hraje?“

„Ona nepředstírá –“

„Viděla jsem její lékařskou zprávu. Moje matka podvádí. Chci vědět proč.“

„Pak se jí budete muset zeptat sama.“

Přeju k oknu svého bytu a vyhlédnu ven, k severu, do míst, kde je teď Marlene. Měla jsem jet. Teď bych stála v obchodě a dívala se jí do očí.

„Mně nic nepoví,“ namítnu. „Nemluví se mnou už léta.“ Slyším, jak mi ochabuje hlas, a je mi jasné, že ztrácím pevnou půdu pod nohama.

„V tom případě se sama sebe musíte zeptat proč.“

Přemáhám silné nutkání praštit telefonem. Přesně to chce, abych udělala.

„S Lunou mluví?“ Za tu otázku se nenávidím.

„Tak to vám nepovím.“

Zkusím jinou taktiku. „Co se stalo Marigold?“

Neodpovídá.

„Včera jsem vás slyšela. Říkaly jste, že se ji moje matka Florence Loveladyová snažily zachránit. Co to znamená?“

„Cassie,“ vzdychne. „Je to dávno.“

„My s Lunou jsme si myslely, že se Marigold vrátila ke své rodině. Domnívaly jsme se, že se udobřila s rodiči a ti jí pomohou dítě

vychovat. Takhle nám to řekla Florence a máma byla u toho. Takže obě lhaly?“

Marlene mlčí.

„Povězte mi, co se přihodilo Marigold.“

„Já nevím.“

„Co tím chcete říct?“

„Neví to nikdo. Zmizela. Ten večer, kdy vyhořel dětský domov.

U vás v domě byl zmatek a ona utekla. Aspoň si to myslíme.“

Samozřejmě, že v domě vládl zmatek. Šílený. A příčinou jsem byla já. Nesu vinu i za Marigold?

„Určitě jste ji hledaly, nebo ne?“

„Jistě,“ řekne Marlene. „Ale byla pryč.“

„Kdo jsou Mistři?“

Opět slyším, jak se prudce nadechla.

„Někdo je v obchodě,“ oznámí mi. „Musím jít. Chcete, abych pro vašeho otce připravila nějaké květiny?“

„Ne,“ odvětim. „V žádném případě.“

8

Florence

Třetího telefonátu se děsím. Než mě přepojí, vstanu a přeju k oknu. Jsem v pátém poschodí a mám nerušený výhled na řeku směrem k Waterloo Bridge. Na hladině leží nznak obří vyhlídkové kolo a čeká, až je pro oslavy na závěr roku vztyčí a ono se stane Londýnským okem.

„Collinsová,“ řekne ženský hlas. Levá ruka mě rozbolí, jako kdyby to město stále mělo moc ubližovat mi, dokonce i po telefonu.

„Tady je Florence Loveladyová,“ představím se. „Jak se máte, Perdito?“

„Dobré odpoledne, madam. To je ale překvapení. Ujde to, děkuju. A vy?“

S detektivem seržantkou Perditou Collinsovou jsem se setkala, když byla dítě, a pak jsme na sebe nečekaně opět narazily před několika lety na konferenci zaměřené na podporu rychlejšího nárůstu uplatnění pro ženy v policejních sborech. Náhoda nás svedla do jedné debatní skupiny a ona se mi zalíbila. Tehdy pracovala v Manchesteru. Od té doby jsme zůstaly v kontaktu, a to hlavně prostřednictvím e-mailů. Občas jsme si i zavolaly.

„Blahopřeju k seržantce,“ řeknu.

„Díky. Užívám si povýšení. Vedu tým pro vyšetřování domácího násilí.“

Chvíli poslouchám, a když rozhovor začne skomírat, řeknu: „Můžete mluvit?“

Samozřejmě tím mám na mysli, jestli není někdo v doslechu.

Ztiší hlas. „Okamžik.“

Za chvíli zaslechnu zpěv ptáků a pouliční ruch a je mi jasné, že vyšla ven. Vybavím si parkoviště vzadu za budovou. Kdyby vylezla na obvodovou zídku, uvidí řeku stejně jako já, ale ta její je úzká, s příkrými břehy a velkou částí města protéká v podzemí. Úplně jiná než Temže.

„Jsem jedno ucho,“ ohlásí se konečně.

Sklouznu pohledem k výstřižku z deníku *Lancashire Morning Post*.

„Můžete mi k té věci říct víc než jen to, co jsem se dočetla v novinách?“ zeptám se poté, co jsem jí vysvětlila, proč volám. O Larym nepadla ani zmínka.

„S tím já nemám nic společného,“ odpoví Perdita. „Ale jeden z detektivů inspektorů se tou záležitostí zabývá. Co potřebujete?“

„No, v ideálním případě bych ráda viděla kopie zpráv z provedené pitvy a fotografie ostatků,“ řeknu. „A ráda bych to provedla nenápadně.“

Perdita mlčí.

„Žádný strach. Nežádám to po vás. Ale pokud můžete říct aspoň něco, budu vám vděčná.“

„Nějaký problém?“

„Určitě ne. Jen mi ta věc připomněla něco, co se stalo před lety. Znáte to, jak člověku občas něco vrtá hlavou, že?“

„Takže o co jde?“

Snažím se potlačit výčitky nad tím, že ji stavím do nepříjemné situace, a všechno jí vyklopím.

9

Cassie

Středa, 28. července 1999

Tohle je omyl. To scvrklé staré stvoření ležící na kovové posteli s vysokými postranicemi vypadá spíš jako můj děda. Obrátím se k dozorci, který mě doprovodil do věžeňského nemocničního křídla, ale už vzal roha. A pak ta skořápka na posteli promluví.

„Sal? Jsi to ty, Sal?“

Hlava se mu svezla z polštáře. Zvedne roztřesenou žlutou ruku a v očích má radost.

„To jsem já, tati,“ řeknu. „Cassie.“

Chci, aby byl zklamaný, ale sotva zahlédnu, jak mu v koutcích očí pohrává úsměv, zjihnu. Na to si budu muset dát pozor.

„Cass,“ řekne. „Rád tě vidím.“

Přistoupím blíž a posadím se. K boku tátovy postele jsou připnuta želízka, ale volně visí, jsou prázdná. Tenhle muž už nikdy z postele nevstane. Nepředstavuje pro nikoho nebezpečí. Dokonce ani pro mě.

„Viděl jsem v novinách recenzi,“ zachraptí. „Zástupce ředitele ji schoval, abych si ji přečetl. O hudbě k filmu, kterou jsi napsala.“

„Ve všech novinách tak laskaví nebyli,“ prohodím, ale stejně mě dojíká víc, než si chci přiznat, že ji četl.

„Vedete si moc dobře. Ty i Luna. Jsem moc pyšný, zlato.“

Zadýchá se a bolestí zkřiví obličej. Teď ho drží na místě drátky a hadičky, žádná pouta.

„Viděl ses s Lunou?“ Nevím, proč se ptám. O sestře se bavit nechci.

„Ne,“ odpoví.

Čekám, že bude pokračovat, ale zdá se, že k tématu Luna nemá co dodat. To mi vyhovuje.

„Co máma?“ zeptá se.

Otázka k nezaplacení. Nemám páru, to je jediná pravdivá odpověď. „Trochu se zlepšuje,“ rozhodnu se pro jinou možnost. „Je na tom líp, než byla.“

Spokojeně přikývne a já jsem našťvaná sama na sebe, že mu vůbec poskytuju jakékoliv dobré zprávy. *Tys mámu zabil*, mám chuť říct. *Nikdy se nesmířila s tím, co jsi udělal. Všechny ty sračky, který se staly, všechno, co jsem provedla, o co jsme přišli, to všechno jen kvůli tobě.* Otevřu pusu a chystám se začít, ale jeho tělo se na posteli začne svíjet. Zhoupne hlavu vzad a zalapá po dechu. Monitor přístroje, který sleduje tep, zaznamená změnu.

„Tati? Co se děje, tati?“

Nemůže mi odpovědět. Vstanu a rozběhnu se ke dveřím. Kousek dál po chodbě je sesterna.

„Otec má bolesti,“ vybafnu na ženu za stolem. „Potřebuje pomoc.“

„Odmítá léky, které by mu ulevily,“ prozradí mi dotyčná, když spěcháme zpátky. „Můžeme ho udržovat v hydratovaném stavu, ale to je všechno.“

„Ale proč? Proč chce mít bolesti?“

Uvažuju, jestli nejde o nějaký ujetý způsob pokání.

„V jeho stavu mu podáváme silné léky,“ řekne sestra. „Chtěl si zachovat jasnou hlavu.“

Zastavíme se u dveří otcova pokoje a sestra ztiší hlas. „Myslím si, že vám chce něco říct.“

Když sestra odejde – otec opět odmítl léky tlumící bolest –, zdá se, že na tátu přišla dřímota. Čekám. Pak mu opět zacukají víčka. Otevře oči.

„Závěť psát nepotřebuju,“ řekne. „Už dávno jsem všechno převedl na mámu. A sepsal jsem svoje poslední přání. Dopis leží ve skříňce.“

Pohlédnu jeho směrem k malému nočnímu stolku. Dopis je napsaný mým jménem. Třaslavé písmo bych nepoznala.

„Otevři ho,“ vybídne mě.

Text vydá jen na odstavec a zahrnuje pokyny týkající se pohřbu. Bude zpopelněn, ve vězení, bez jakéhokoliv obřadu. Jeho popel bude rozptýlen. Nechce žádný náhrobek ani pomník.

Sleduje, jak arch papíru zmuchlám.

„Budeš pochovaný na místě vyhrazeném rodině na hřbitově svatého Petera,“ oznámím mu. „Už jsem mluvila s Dwanem ze staré firmy. Nabídl mi jisté termíny, ale přece jenom se trochu zdráhal, když jsi ještě naživu. Starý přecitlivělý hlupák, že?“

Larry zavrtí hlavou. „Tam ne. V Sabdenu ne.“

„Je to náš domov.“ Najednou jsem pánem situace.

„Nechci, abyste se tam vracely. Ty, máma ani Luna. Držte se stranou.“

„V Sabdenu je něco, co mi patří,“ řeknu mu. „Chci si to vzít zpátky.“

Chová se rozrušeně, snaží se posadit. „Ne,“ prohlásí. „Od toho místa se musíš držet dál. Musíš se držet stranou od toho kluka.“

„On už není žádný kluk,“ řeknu. „Uplynulo třicet let. Tys mi těch třicet let ukradl, tati. Ale teď je po všem. Vracím se zpátky.“

Sevře moji dlaň, než se stihnu odtáhnout.

„Nemůžeš mě zastavit,“ řeknu mu. „Teď už ne.“

Na rty se mu vloudí lstivý úsměv. „Ale můžu,“ řekne. „Už jsem to udělal. Napsal jsem Florence.“

Cože?

„Cože?“ vyjeknu. „Cos jí napsal?“

Vyčerpaně vzdychne a z jeho těla jako by vyprchal všechn dech. „Seděl jsem třicet let,“ řekne. „Za svoje zločiny jsem zaplatil, Cass. Kdy zaplatíš ty za svoje?“

A pak umře.

10

Florence

Cestou autem domů zaslechnu zprávy. Poslouchám vysílání Londýnské rozhlasové společnosti, rozhlasový pořad s telefonickou účastí posluchačů. Tématem je počet policistů v Londýně. Pak odbije půlhodina a následuje krátký přehled zpráv. Hlavní reportáž informuje o úmrtí sériového vraha Larryho Glassbrooka ve věznici Wormwood Scrubs.

„Glassbrook byl v roce 1969 odsouzený,“ čte hlasatel, „za únos, týrání a vraždu tří mladistvých. V průběhu třicetiletého odpykávání trestu navázal blízké osobní přátelství s policistkou, která ho zatýkala, zástupkyní komisaře metropolitní policie Florence Love-ladyovou. Tu jsme dnes večer chtěli požádat o komentář, ale nebyla k zastížení.“

Za mnou zatroubí auto. Světla na semaforu přeskočila. Další klakson. Kolem mě se rozpoutá kakofonie zvuků. Londýnští řidiči nemají ve špičce ani špetku trpělivosti, ale já se přesto nedokážu odlepit z místa.

Takže je po všem.

Mně to tak ale nepřipadá.

11

Cassie

Napsal Florence.

Sedím v sesterně a přede mnou chladně šálek čaje. Zoufale si přeju, abych už byla pryč, ale musím podepsat hromadu formulářů, přijímat od zaměstnanců věznice plané projevy soustrasti. Nejsm nijak zdrcená a oni hloupě přičítají můj otupělý stav šoku. Možná zase tak hloupí nejsou. Já jsem v šoku.

Ten starý parchant napsal Florence. Řekl jí to.

Nešlo o žádnou jalovou vyhrůžku. To mi bylo jasné, sotva promluvil. Ona ho celá ta léta navštěvovala.

Těsně poté, co vydechl naposledy, poskakující křivky na přístroji vedle jeho postele znehybněly a dostavilo se pronikavé poplašné pípání, jsem prohlédla jeho pokoj. Neztrácela jsem čas, bylo mi jasné, že alarm urychleně přivolá sestry.

Bleskově jsem prohrábla skříňky, otevřela tašky. Hledala jsem neodeslaný dopis, cokoliv, abych se ujistila, jestli říkal pravdu, nebo jen projevil poslední zoufalou snahu udržet mě pod kontrolou.

V zásuvce nočního stolku jsem našla zápisník. Na vrchní straně bylo vytlačené jeho písmo. Rozeznala jsem oslovení *Drahá Florence*, ale nic víc. Našla jsem aršík poštovních známek a ohmataný adresář

TRAVIČ

z dob, kdy byl ještě na svobodě. Pod písmenem „L“ jako Loveladyová jsem našla její londýnskou adresu. On mě nevodil za nos. Napsal jí. Řekl to Florence.

Do hajzlu, *do hajzlu!*

Co teď mám sakra dělat?

12

Florence

Nick zamluvil stůl v malé italské restauraci Umberto's, kam se dalo z našeho domu v Clerkenwellu pohodlně dojít pěšky. Na střední večer se těším z celého týdne nejvíc. Nick v osm vyzvedává Bena z plaveckého klubu a tou dobou já už mívám po práci. Jíme pozdě, jdeme pozdě spát a většinu následujícího dne býváme trochu unavení. Neměnila bych.

Než nám přinesou jídlo, Ben prohodí: „Dneska jsme trénovali šnorchlování a volný potápění.“

„Já myslel, že jste plavali na čas,“ Nick na to.

„V šestnácti můžeme dělat sportovní potápění.“ Ben přisune po stole ruku k tátově sklenici vína. „Trenér zjišťoval, kdo by měl zájem. Mohl bych to dělat? Stojí to dvě stě liber.“

„Jak se můžete volně potápět v jeden a půl metrový hloubce?“ zeptám se.

„Vyzkoušeli jsme potápěčskou věž. Byl jsem nejlepší v zadržování dechu pod vodou.“

„Jsem na tebe pyšný a máma určitě taky.“ Nick po krátkém přetahování získá svou sklenku vína zpět. „Ale sportovní potápění je o tom, že máš na zádech kyslíkovou lahev. Dech zadržovat nemušíš.“

„Vzduch v plicích se chová jako ten v záchranný vestě,“ poučí nás Ben. „Stačí, aby se člověk zhluboka nadechl, a vznáší se ve vodě.“

„Víc vzduchu v těle způsobí menší hustotu,“ dodá jeho otec.

„Přesně, a víte, jak dostat do těla maximální množství vzduchu?“

„Pouč mě.“

„Pár vteřin prudce oddechuješ, aby sis roztáhl plíce. Pak se jednou pořádně zhluboka nadechneš a zadržíš dech.“

Ben začne oddychovat, jako kdybychom s tátou potřebovali náznornou ukázkou, a pak nafoukne tváře jako křeček. Chvíli ho pozoruju a pak se obrátím k Nickovi.

„Nevšimla jsem si předtím, žes volal,“ řeknu.

„Jen jsem neměl co na práci,“ řekne. Tahle věta je naše šifra, která znamená: „Nechci o tom mluvit před Benem.“

Nás syn hlasitě vyfoukne vzduch. „Dýl než minutu!“ prohlásí s pohledem upřeným na hodinky. „Musím si odběhnout.“ Vstane, zamíří k toaletám a cestou zhluboka oddychuje. Jakmile je z doslechu, Nick vytáhne z bundy obálku.

„Tohle přišlo,“ řekne. „Odesláno včera.“

Dopis z věznice Wormwood Scrubs. Od Larryho.

„Jestli to chceš otevřít, udělej to, než se Ben vrátí,“ dodá Nick.

Otevřu obálku. Přečtu si dvě krátké věty, zkontroluju, jestli v obálce není ještě něco jiného, a pak ji podám Nickovi.

„Co to znamená?“ zeptá se.

„Nejsem si jistá.“ Znovu pohlédnu na dopis. Sdělení je krátké.

Udržoval jsem je v bezpečí třicet let. Teď je řada na vás...

„Chtěl, abych prošetřila nějaké ostatky, které exhumovali u bývalého dětského domova,“ odpověděla jsem. „Odmítla jsem. Nechci se plést do případu, který řeší jiná policie.“

Nick mlčí.

„Možná má na mysli svoji rodinu,“ řeknu. „Sally a holky.“

„Vždyť s nimi nejsi v kontaktu celá léta,“ řekne Nick. „Řekni mi, že nejsi, Florence.“

„Ne,“ odpovím po pravdě. Vím jen to, co mi o své rodině pověděl Larry: Sally zůstala v Sabdeniu; dívky začaly studovat vysokou a odešly z města. Cassandra, které jsme říkali Cassie, se stala

úspěšnou textařkou a žije poblíž Manchesteru. Luna, pokřtěná Eleanor, pracuje kdesi v Londýně jako podniková právnička.

„Pojedeš na pohřeb?“ zeptá se mě Nick, a protože se mi nechce odpovídat, přehraju odpověď na něj.

„Myslíš, že bych měla?“

„Ne,“ řekne.

My s Nickem se hádáme málokdy. S ním se v podstatě nedohaduje nikdo. Můj přetrvávající vztah s Larrym ale vedl ke zřídkačným, zato pravidelným výjimkám.

„Proč jsi tak útočný?“ chci vědět.

„Larry Glassbrook byl v tvém životě dlouhou dobu druhý chlap. Jsem rád, že je pryč. Ale tohle“ – Nick dlobne prstem do dopisu –, „tohle mi připadá, jako kdyby se tebou pokoušel manipulovat ze záhroří.“

„Nesmysl,“ prohlásím, ale pomyslím si: *To nebyl Larry. Jestli v tomhle manželství někdy existovala třetí osoba, pak to nebyl Larry.* Představuju si někoho jiného, vysokého tmavovlasého mladého muže oblečeného podle módy z konce šedesátých let. Muže, o kterém jsem s Nickem nikdy nemluvila, protože by to z mého tónu poznal. Chlapa, který možná vypadá tak trochu jako dnes můj manžel, protože já jsem se vždycky držela svého typu, a jaký typ to je, na to jsem přišla v Sabdenu.

„Ty jsi o víkendu v Paříži,“ řeknu. „Já mám domluveno, že si vezmu dovolenou a Ben má ve škole volno.“

„Nechci, aby se Ben k tomu místu vůbec přiblížil.“

„Co se děje?“ řekne Ben. Ani jeden z nás si nevšiml, že se vrací. Pomalu, protože našemu synovi nic neujde, zasunu obálku od Larryho do kabelky. „O jakým místě je řeč?“ vyzvídá Ben.

„O Sabdenu,“ odpovím, protože oba víme, že Ben jen tak neustoupí.

„To je tam, co žijou čarodějnice?“ Rozzáří se mu oči. Nickovi ztmavnou.

„Ne,“ řeknu. „Tam, kde žily čarodějnice. Před dávnými časy.“

Nickův pohled se střetne s mým. Můj manžel nepromluví. Jeho oči říkají všechno.

13

Cassie

Čtvrtek, 29. července 1999

Sabden. Cestou od vřesoviště vidím ukazatel. Představím si re-zivějící řetězy natažené přes silnici, trouchnivějící cedule s nápisem „Vstup zakázán“ vyvedeným otcovým písmem, a přidám rychlost. Kolem se mihnou hranice města, do kterého jsem nevstoupila třicet let. Řetězy zarachotí, jejich úlomky se rozlétnou kolem auta a jsem doma.

Kouzlo prolomeno. Princezna je volná.

Moje rodné město se změnilo. Hodně. Komíny přádelen, které za starých časů dominovaly obloze a naváděly nás k městu, když jsme byli ještě míle daleko na vřesovištích, byly většinou poraženy jako nechtěné stromy.

Z malého venkovského špitálu, kde jsem se narodila, je teď čín-ská restaurace. Vjíždím hlouběji do města a vidím, že tramvajové vedení strhali a dlážděné ulice vyasfaltovali. Obchod s gramodeska-mi, kolem kterého jsme se poflakovali v sobotu odpoledne, se pro-měnil v charitativní obchod Barnardo's, jehož výtěžek jde na dob-ročinné účely.

Hustě prší a zvedá se vítr. Počasí se nemění. Po čelním skle mé-ho auta stékají pramínky vody a stěrače nestíhají. A mně v autě sté-kají po tvářích slzy. Promeškala jsem tolik času.